

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **K. P.**
zastoupen Mgr. Alicí Adamusovou Rzymanovou, advokátkou
sídlem Kirovova 1430/11, Karviná - Mizerov

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 7. 2024, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Výše uvedeným napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení z 2. 4. 2024, kterým byla snížena výše invalidního důchodu žalobce z třetího stupně na první stupeň, neboť žalobce je podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“ nebo „Institut“) od 13. 2.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Ch.

2024 invalidní v první stupni.

2. Žalobce s tímto nesouhlasil. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné z důvodu nesprávně posouzeného zdravotního stavu Institutem, jehož posudek je nepřezkoumatelný, neobjektivní a v rozporu se závěry ošetřujících lékařů. Žalobce má zdravotní pohybové potíže trvalého rázu, které se nelepší a které u něj způsobují duševní nevyrovnanost a problémy se spánkem. Je veden na úřadu práce, podle kterého je pro své zdravotní potíže prakticky nezaměstnatelný.
3. Žalovaná ve svém vyjádření popsala dosavadní průběh řízení a uvedla, že na svých argumentech zcela setrvává.
4. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 3. 7. 2024 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutkový stav.
6. Žalobce je vyučený zámečník, pracoval jako zámečník a horník.
7. Žalobce byl uznán invalidním v třetím stupni posudkem posudkového lékaře OSSZ Karviná ze dne 13. 12. 2022, s datem vzniku invalidity dne 14. 10. 2022. Rozhodující příčinou jeho nepříznivého zdravotního stavu byl chronický algický vertebrogenní syndrom LS páteře, stav po operaci bederní páteře z 30. 10. 2022, kdy postižení jako těžké posudkový lékař stav posoudil vzhledem k nedostatečné remisi. Pokles pracovní schopnosti činil 70 %. Platnost posudku byla stanovena do 31. 12. 2023.
8. Dne 13. 2. 2024 byl žalobce posouzen kontrolní prohlídkou IPZS se závěrem, že jeho pokles pracovní schopnosti činí 40 %, což odpovídá prvnímu stupni invalidity. Ke změně došlo dne 13. 2. 2024. Rozhodující příčinou žalobcova nepříznivého zdravotního stavu byl stále chronický algický vertebrogenní syndrom LS páteře, kdy však došlo pooperačně k přiměřené stabilizaci a adaptaci. Žalovaná proto dne 2. 4. 2024 snížila žalobci invalidní důchod z invalidity třetího stupně na invalidní důchod prvního stupně.
9. V námitkovém řízení byl žalobce posouzen IPZS Brno dne 24. 6. 2024. Posuzující lékař dopěl ke stejnému posudkovému závěru, tedy že žalobcova pracovní schopnost poklesla o 40 % pro chronický algický vertebrogenní syndrom LS páteře, odpovídající kapitole XIII, odd. E, položka 1c vyhlášky č. 359/2009 Sb. (dále jen „vyhláška“), což odpovídá prvnímu stupni invalidity. Datum změny byla stanovena na 13. 2. 2024, platnost posudku trvale. Podle posudkového lékaře je stav žalobce stabilizovaný, přetrvává reziduální patologie ve smyslu postižení jednoho kořene. Nejsou žádná postižení svěračů, svalové atrofie ani parézy.
10. Na základě tohoto posudku rozhodla žalovaná nyní napadeným rozhodnutím.
11. Krajský soud vzhledem k námitkám žalobce ohledně nesprávně zjištěného skutkového stavu nechal zpracovat posudek posudkovou komisí MPSV v Ostravě. Posudková komise dne 17. 1. 2025 ve složení z předsedkyně komise, dalšího lékaře s odborností neurologie a tajemnice, dospěla ke shodným závěrům, jako posudkoví lékaři IPSZ Karviná a Brno. Za rozhodující příčinu žalobcova nepříznivého zdravotního stavu označila levostranný lumboischiadický syndrom bez kořenové symptomatologie s poruchou dynamiky bederní páteře, kdy se dle objektivního nálezu a podle komplexní zdravotní dokumentace nejedná o

Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

postižení těžké funkční s těžkými postiženími více úseků páteře, s trvalými projevy kořenového dráždění, s těžkým poškozením nervů, trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, s těžkým poškozením nervů, nejsou přítomny závažné parézy, svalová atrofie, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svěračů. Posudková komise uvedla, že žalobce byl uznán invalidním ve třetím stupni v souvislosti s operací, která proběhla bez problémů, kdy předoperačně žalobce prakticky nebyl schopen chůze pro bolesti. Nyní je však omezen minimálně, s oporou walking holí ujde stovky metrů, čemuž odpovídá i nově přiložený nález z ambulantního vyšetření chirurgie páteře a ortopedické ambulance ze dne 16. 10. 2024, kde je potvrzena chůze v normě. Žalobce byl pooperačně postupně kompenzován a zlepšen, čemuž odpovídají předložené lékařské zprávy, které posudková komise citovala. Zdravotní postižení proto shodně podřadila pod kapitolu XIII, odd. E, položka 1c vyhlášky a pokles pracovní schopnosti stanovila na 40 %.

12. Žalobce vznesl k posudku námitky, v nichž rozporoval zejména závěry o chůzi v normě, o schopnosti svést „paty-špičky“, namítl úplnost zdravotní dokumentace, nedostatečně definovanou rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu a nezohlednění dalších onemocnění.
13. Krajský soud proto vyžádal odpovědi u posudkové komise ve formě doplňujícího posudku, který posudková komise v stejném složení podala dne 11. 4. 2025. Vysvětlila, že nestabilní stoj „pata- špička“ svědčí pouze o lehkém funkčním postižení, posudková komise však považuje žalobcovo postižení až za středně těžké funkční. Závěr o chůzi v normě je podle posudkové komise podpořen též vyšetřením odborným neurologem při jednání komise. Vysvětlila, že bolestivý syndrom páteře je totéž co chronický vertebrogenní algický syndrom, který považuje komise za rozhodující příčinu žalobcova nepříznivého zdravotního stavu. Posudková komise objasnila, že u žalobce nejde o případ, kdyby působení více onemocnění zvyšovalo míru poklesu pracovní schopnosti nad horní hranici vyhláškou stanoveného rozmezí, kdy žalobce je spolupracující, orientován, kardiopulmálně kompenzován, hypertenze v terapii.
14. U jednání žalobce se závěry posudkové komise nesouhlasil. Má za to, že posudková komise nevycházela z úplné zdravotní dokumentace, neboť byla vyžádána od praktického lékaře. Je citováno vyšetření pooperační, ale chybí vyšetření předoperační, kdy laickým srovnáním jsou některé hodnoty pooperačně vyšší. Žalobci byl přiznán průkaz TP. Navrhl proto vypracování znaleckého posudku.
15. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), invaliditu a změnu stupně invalidity pro účely poskytnutí dávek posuzuje Institut posuzování zdravotního stavu. Pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla

být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí, ve dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011–43).

16. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
17. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek a jeho doplnění. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností neurologie. Posudek má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Shodla se s posudky svých předchůdců. Na základě toho posudková komise přijala svůj posudkový závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce o 40 %, když neshledala, že by žalobce byl práce neschopen víc.
18. Krajský soud shledal odpovědi posudkové komise jako logické a nerozporné s nálezy odborných ošetřujících lékařů, ze kterých posudková komise vycházela. Posudková komise jednoznačně vysvětlila svůj závěr o středně těžké funkční postižení žalobce, vysvětlila, proč považuje za rozhodující příčinu jeho nepříznivého stavu bolestivý páteřní syndrom, vysvětlila vývoj žalobcova onemocnění v návaznosti na operaci. Vyjádřila se k namítanému rozporu ohledně schopnosti svést „paty-špičky“, kdy soud považuje za logickou odpověď, že při posouzení žalobcova postižení jako středně těžkého není významné menší (lehčí) postižení, které neschopnost svést tento stoj z funkčního hlediska znamená. Taktéž závěr o „chůzi v normě“ posudková komise řádně odůvodnila, zejména pak vlastním vyšetřením, kterému neodporuje žádný odborný lékařský závěr; konečně žalobce ani nic takového netvrdil. Vzhledem k tomu, že pro posouzení poklesu žalobcovy pracovní schopnosti je podstatný funkční dopad jeho postižení ke dni vydání napadeného rozhodnutí a ke dni změny stupně invalidity, nepovažuje krajský soud za vadu posudku vedoucí k jeho nepřezkoumatelnosti, že v něm posudkové komise necitovala hodnoty, kterých žalobce dosahoval před operací, ale naopak se zaměřila na pooperační dopad žalobcova postižení na jeho pracovní schopnost. Stejně tak nepovažuje krajský soud za podstatné, že se komise primárně obrátila s žádostí o zdravotní dokumentaci na praktického lékaře, když se tímto

Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

způsobem jí dostaly též zprávy žalobcových odborných lékařů; konečně žalobce netvrdil, že by komise některé z jeho omezení či projevů jeho omezení přehlédla, pouze nesouhlasí s jejich hodnocením. Posudková komise také vysvětlila, jak zohlednila žalobcova další postižení, která podle ní nejsou takové závažnosti, že by zvyšovala pokles jeho pracovní schopnosti nad vyhláškou stanovené rozpětí. Tento postup je souladný s § 2 odst. 3 a § 3 odst. 1 vyhlášky. Závěr o přiznání průkazu TP posudkový závěr nijak nerozbíjí; navzdory poněkud odlišným posudkovým kritériím i posudkový lékař, který posuzoval zdravotní stav žalobce pro účely přiznání tohoto průkazu, posoudil postižení žalobce jako středně těžké, tedy shodně jako posudková komise. Za této situace krajský soud považuje posudkové závěry za úplné, přesvědčivé a pochyby nevzbuzující ve smyslu cit. rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 99/2011 – 43, a neodůvodňující další posudkové nebo znalecké zkoumání. Krajský soud proto uzavřel, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně pro posouzení žalobních námitek. Proto další dokazování neprovedl.

19. Vycházejí z výše řečeného posudku, který je dle názoru soudu plně způsobilý k důkazu žalobcova zdravotního stavu ke dni napadeného rozhodnutí, dospěl soud k závěru, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní v prvním stupni podle § 39 odst. 2 písm. a) z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, (dále jen „z. d. p.“), protože jeho pracovní schopnost poklesla o 40 % a nedosáhla tak hranice 50 %, vyžadované pro invaliditu druhého stupně. Za tohoto stavu pak dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalované odpovídalo t. č. zdravotnímu stavu žalobce a je zákonné.
20. S ohledem na výše uvedené tedy soud žalobu seznal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
21. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 7. května 2025

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně

